

ikke giver sin Myndighed fra sig i denne Sag.

Jeg skal endnu gøre nogle faa Bemærkninger til det ærede Medlem fra Rønne (Hauge). Det ærede Medlem følte sig foranlediget til i sin lange Tale at komme ind paa en nærmere Drøftelse af Arbejdernes Stilling — Lønarbejderen, der arbejder 8 Timer, og Jordbrugeren, der arbejdede 16 Timer — og udtalte, at han godt kunde forstaa, at Jordbrugeren med større Glæde arbejdede 16 Timer end Lønarbejderen sine 8 Timer. Jeg tror, det ærede Medlem er ganske paa Vildspor, thi det ærede Medlem maa huske paa, at der er den væsentlige Forskel, at Lønarbejderen, som arbejder 8 Timer, ved, hvad han faar for sit Arbejde, hvorimod Jordbrugeren, som slæber de 16 Timer, overhovedet ikke har nogen Garanti for, at han faar nogen Løn for sit Arbejde. Jeg tror, at det i større og større Udtrækning er gaaet op for en Lønarbejder, at naar han i den korte Arbejdstid kan erhverve sig et godt og rigeligt Udkomme, er dette at foretrække fremfor det usikre Udkomme, som Arbejderen med den lange Arbejdstid for sig selv har.

Det ærede Medlem sagde, at det var sørgeligt, at flere og flere blev draget ind i Lønarbejdernes Kreds. Men det er jo netop det, det ærede Medlems Parti ønsker, at vi alle i dette Samfund skal drages ned i Lønarbejdernes Kreds! Det er det, det ærede Medlem ønsker gennem hele den Stilling, hans Parti tager, at ethvert Medlem af dette Samfund skal være Lønarbejder indenfor den socialistiske Stat. Jeg kan ikke forstaa, at det ærede Medlem kan forene det Standpunkt med en Beklagelse af, at flere og flere bliver draget ind i Lønarbejdernes Kreds.

Det ærede Medlem sagde, at Lederne af de forskellige Bedrifter var Enevoldsherskere. Det er de maaske til en vis Grad; det er givet, at skal en Bedrift af en eller anden Art kunne gaa rundt og afkaste det Udbytte, som er nødvendigt for, at Bedriften kan bestaa, og yde enhver, Stat og Kommune, hvad den skal, maa Lederen til en vis Grad være Enevoldshersker. Men jeg tror, at denne Enevælde er bedre end den, som det ærede Medlem og hans Parti ønsker at indføre i den danske Stat, nemlig ved Indførelsen af den socialistiske Stat.

Formanden: Folketingsmanden for Bornholms Amts 1ste Valgkreds har Ordet for en kort Bemærkning.

Hauge: Det ærede Medlem sagde, at han følte sig ganske overbevist om, at den danske Rigsdag ikke vilde give denne Sag fra sig, men vilde beholde sin Indflydelse og Myndighed, og deri er jeg ganske enig med det ærede Medlem. Men det ærede Medlem behøvede ikke at sige dette, for det staar i Lovforslagets § 1, hvor det hedder, at Handelsministeren bemyndiges til med Tilslutning af det i Afviklingsloven af 11. April 1919 omhandlede Rigsdagsudvalg at fastsætte Regler for, hvorvidt Indførsel af Varer her til Landet og Varers Indklarerer skal gøres afhængig af, at der fremlægges Bevis for, at Varenes Betaling er tilladt af det under 15. December 1919 nedsatte Raad. Det ærede Medlem behøver saaledes aldeles ikke at hævde, at Rigsdagen ikke skal give denne Sag fra sig, thi Forslaget gaar netop ud paa, at Sagen skal ligge i Rigsdagens Haand, hos et af Rigsdagen særlig nedsat Udvalg med lige stort Antal Medlemmer for hvert af Rigsdagens 4 Partier, 2 for Landtinget og 2 for Folketinget. Det ærede Medlems Bemærkninger er derfor, synes det mig, overflødige.

Dernæst vil jeg sige til det ærede Medlem, at han dog vistnok ikke kan komme ret langt med den Forklaring, at det skulde være attraaværdigt at blive Lønarbejder fremfor at blive selvstændig Bruger af en Jordlod paa Landet. Alle samstemmende Beretninger siger lige det modsatte. Forholdet er dette, at Menneskene foretrækker at gaa til selvstændig Virksomhed selv med Udsigt til mindre Løn fremfor at gaa ind til en uselvstændig Virksomhed som Lønarbejder. Det ærede Medlem har ikke forstaaet et Muk af hele Tidens Krav eller af Socialdemokratiets Krav, naar han kan sige, at det er Socialdemokratiets Op-gave at gøre alle til Lønarbejdere. Det, Socialdemokratiet vil, er at skabe lige Arbejdsvilkaar saa vidt muligt for Menneskene, at skabe de bedst mulige Vilkaar for Lønarbejderne. Vi er vel vidende om, at Lønarbejderen, saaledes som Forholdene nu en Gang har udviklet sig, ikke kan blive selvstændig i samme Forstand som Jordbrugeren, som Husmanden, som Gaardmanden. Derfor er det, vi maa komme ham til Hjælp, give ham nogen Indflydelse paa Arbejdsfordelingen paa den Arbejdsplads, hvor han arbejder, paa de Vilkaar, han skal arbejde under. Det er vore Krav, det er dette, det ærede Medlem afviser. Nu faar vi se, hvem der bliver den stærkeste; men det forekommer mig, at den Udvikling, der foregaar rundt omkring